

Державний університет інфраструктури та технологій

ПОЛОЖЕННЯ

про систему забезпечення академічної доброчесності
у Державному університеті інфраструктури та технологій

Затверджено

Вченою радою ДУІТ

Протокол № 6 від 28.11.19

Затверджено

Наказом ДУІТ № 02.1-04-667/з

В.о. ректора

В. В. Панін

Положення
про систему забезпечення академічної доброчесності
у Державному університеті інфраструктури та технологій

1. Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій (далі – Положення) є нормативним документом Державного університету інфраструктури та технологій (далі – ДУІТ, Університет), що визначає основні організаційні засади діяльності Університету у сфері академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Рекомендацій для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності, затверджених рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року (протокол №11), Кодексу академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій.

2. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, матеріалах Національного агентства і забезпечення якості вищої освіти.

3. Система забезпечення принципів академічної доброчесності у ДУІТ має такі пов’язані між собою складові:

- нормативну базу, яка описує механізми впровадження принципів академічної доброчесності в науковий та освітній процеси;
- управління процесом дотримання академічної доброчесності;
- заходи із забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності;
- процедури попередження та боротьби з порушеннями принципів академічної доброчесності, в т.ч. шляхом застосування різноманітних видів академічної відповідальності.

4. Основні елементи нормативної бази:

1) базові нормативні документи:

- Кодекс академічної доброчесності;
- Положення про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату;
- Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ;
- Положення про групу сприяння академічній доброчесності у ДУІТ.

2) інші нормативні документи щодо здійснення відповідних видів освітньо-наукової діяльності, у яких (у тому числі) відображаються питання академічної доброчесності;

3) структурні підрозділи та уповноважені комісії, які забезпечують популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність університету, а також виконують наглядову та контролюючу функцію. Серед них:

- Група сприяння академічній доброчесності у ДУІТ;
- постійно діюча Комісія з етики та управлінням конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ, постійний та тимчасовий (за необхідності) склад якої призначається наказом ректора;
- одноразово сформовані комісії з академічної доброчесності у ДУІТ, які, за необхідності, створюються наказом ректора, розпорядженнями проректорів університету, директорів інститутів, деканів факультетів.

4) інформаційна база, за допомогою якої здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітньо-наукової діяльності в Університеті у питаннях академічної доброчесності, основними складовими якої можуть бути:

- рубрика сайту «Академічна доброчесність»;
- інформаційні та методичні матеріали, присвячені інформаційній грамотності та попередженню плагіату;
- інформаційні матеріали щодо корпоративної культури на робочому місці та переваг чесного навчання, які створені спільно з представниками роботодавців;
- матеріали, присвячені популяризації принципів академічної доброчесності серед осіб, що здобувають вищу освіту (банери, інфографіка, роздаткові матеріали тощо);

5) інструменти впровадження принципів академічної доброчесності у освітню і наукову діяльність Університету, які несуть просвітницьку функцію та за допомогою яких стає можливим попередження випадків порушення принципів академічної доброчесності, у тому числі:

- інформаційно-консультативне супроводження співробітників Університету та здобувачів вищої освіти через створення відповідних ресурсів на сайті бібліотеки, друк буклетів та постерів, розробка та поширення відео-роликів та інша діяльність з промоції принципів академічної доброчесності;
- масові відкриті онлайн-курси за тематикою академічної доброчесності та основ інформаційної грамотності;
- реалізація програми підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників за тематикою з етики та академічної

доброчесності, інформаційної грамотності, роботи з бібліографічними менеджерами та введення у наукометрію;

- лекції основних стейкхолдерів вищої освіти (відомих випускників, роботодавців, експертів тощо) з тематики переваг чесного навчання та реалізації наукових досліджень, цикли тренінгів для всіх учасників освітнього і наукового процесів в рамках всеукраїнських та міжнародних проектів з академічної доброчесності, грантових програм тощо.

б) інструменти контролю додержання академічної доброчесності у освітній і науковій діяльності Університету, які, зокрема, передбачають:

- здійснення опитування учасників наукового та освітнього процесів на предмет порушень академічної доброчесності;

- перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на наявність ознак академічного плагіату відповідно до створеної нормативної бази.

5. Управління процесом дотримання академічної доброчесності на загальноуніверситетському рівні здійснюється першим проректором.

Управління процесом дотримання академічної доброчесності в освітній діяльності Університету та інформування здобувачів вищої освіти і співробітників Університету про неприпустимість порушення академічної доброчесності, а також реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності здійснюється:

- в частині дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на першому та другому рівнях – навчально-методичним відділом;

- в частині дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на третьому та четвертому рівнях – відділом аспірантури та докторантури.

Управління процесом дотримання принципів академічної доброчесності при реалізації всіх напрямів наукової діяльності здійснюється проректором з наукової роботи.

Контроль за дотриманням академічної доброчесності, реалізацію заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності при здійсненні окремих напрямів наукової діяльності проводиться в частині:

- діяльності наукових журналів університету;
- проведення університетських заходів наукового, науково-методичного і іншого спрямування (конференції, семінари тощо);
- проведення захистів дисертацій на здобуття наукових ступенів;
- захисту прав інтелектуальної власності;
- виконання науково-дослідних робіт, що фінансуються за рахунок державного та/або місцевих бюджетів.

Функція контролю здійснюється відділом аспірантури та докторантури.

Управління процесом дотримання академічної доброчесності з покладанням контролюючої функції на факультетах здійснюється:

- з питань дотримання академічної доброчесності в освітньому процесі та з інших питань, пов'язаних з дотриманням принципів академічної доброчесності (окрім наукової діяльності) – заступником декана;

- з питань академічної доброчесності в науковій діяльності – деканом факультету.

Популяризація принципів академічної доброчесності, інформування здобувачів вищої освіти про неприпустимість порушення принципів академічної доброчесності та реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності проводиться у тому числі студентським самоврядуванням та профспількою здобувачів освіти.

Інформаційно-технологічна діяльність щодо популяризації принципів академічної доброчесності, основ інформаційної грамотності та роботи з базами даних здійснюється бібліотекою.

6. Заходи із забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності Університету, процедури попередження та боротьби з порушеннями принципів академічної доброчесності здійснюються навчально-методичним відділом, відділом аспірантури та докторантури, співробітниками бібліотеки, педагогічними та науково-педагогічними працівниками шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, основні з яких полягають в:

- інформуванні здобувачів вищої освіти та співробітників Університету про необхідність дотримання загальнодержавних і внутрішньоуніверситетських нормативних документів, які регламентують питання академічної доброчесності, правил академічної етики;

- організації підписання здобувачами вищої освіти та співробітниками ДУІТ документів про факт ознайомлення з Кодексом академічної доброчесності ДУІТ;

- організації заходів з популяризації основ інформаційної культури;

- формуванні завдань з використанням педагогічних інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання;

- розповсюдженні методичних матеріалів із визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмових роботах;

- щорічному проведенні заходів з питань впровадження академічної доброчесності в освітньо-наукову діяльність Університету для здобувачів вищої освіти та співробітників ДУІТ;

- проведенні семінарів для здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників (окремо для кожної групи);

- створенні інформаційних та методичних матеріалів, присвячених інформаційній грамотності та попередженню плагіату;

- розробці спільно з представниками роботодавців інформаційних матеріалів щодо корпоративної культури на робочому місці та переваг чесного навчання;

- створенні та розміщенні в Університеті матеріалів, присвячених популяризації принципів академічної доброчесності;

- розміщенні в інституційному репозитарії кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти (в обов'язковому порядку після їх захисту), наукових та методичних робіт співробітників Університету для забезпечення прозорості, чесності, відповідальності та інших принципів академічної культури.

7. Процедура боротьби з порушеннями принципів академічної доброчесності шляхом застосування різноманітних видів академічної відповідальності здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають), керівниками кваліфікаційних робіт; уповноваженими комісіями - Комісією з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісією з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ.

Відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час здійснення освітньо-наукової діяльності покладається на здобувачів вищої освіти та співробітників Університету.

Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності зазначається у відповідних нормативних документах Університету, рішеннях уповноважених комісій, рішеннях факультету (кафедри, групи забезпечення освітньої програми), документах, що регламентують контроль результатів навчання з відповідною дисципліною або виконання кваліфікаційної роботи.

Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час здійснення освітньо-наукової діяльності здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками кваліфікаційних робіт; факти порушення академічної доброчесності співробітниками Університету виявляються передусім посадовими особами закладу вищої освіти, зокрема керівництвом структурних підрозділів, спеціалізованих вчених рад, оргкомітетів конференцій, редакцій наукових журналів тощо.

Рішення щодо академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності може прийматись вказаними вище особами та/або Комісією з

академічної доброчесності у ДУІТ чи Комісією з етики та управлінням конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ згідно з повноваженнями, визначеними відповідними положеннями.

Викладач може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання контрольних робіт, іспитів, заліків тощо;
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо).

Керівник кваліфікаційної роботи може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання кваліфікаційної роботи;
- повторне виконання окремого розділу (розділів) кваліфікаційної роботи.

Завідувачі кафедр, директори інститутів, декани факультетів можуть призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне виконання кваліфікаційної роботи;
- проведення додаткової перевірки інших робіт, автором яких є порушник.

Завідувачі кафедр, директори інститутів, декани факультетів, керівники структурних підрозділів та проректори Університету можуть призначати такі види академічної відповідальності співробітникам Університету, які порушили академічну доброчесність:

- проведення додаткової перевірки на наявність ознак академічного плагіату всіх робіт, автором яких є порушник;
- відкликання з розгляду (друку) робіт, автором яких є порушник і підготовка яких була здійснена з порушенням академічної доброчесності.